Socialutskottets betänkande

1980/81:21

om anslag m. m. inom socialdepartementets verksamhetsområde, såvitt avser ungdomsvård m. m. (prop. 1980/81:100, bil. 8)

I betänkandet behandlas regeringens i proposition 1980/81:100 bilaga 8 (socialdepartementet) framlagda förslag om anslag m. m. för budgetåret 1981/82 under avsnitt I. Ungdomsvård m. m. jämte motion.

Ungdomsvård m. m.

1. **I 1. Ungdomsvårdsskolorna: Driftkostnader.** Regeringen har under punkt I 1 (s. 179–182) föreslagit riksdagen att till Ungdomsvårdsskolorna: Driftkostnader för budgetåret 1981/82 anvisa ett förslagsanslag av 202 030 000 kr.

Motion

I motion 1980/81:940 av Lars Werner m. fl. (vpk) hemställs att riksdagen under bilaga 8, I 1, Ungdomsvårdsskolorna: Driftkostnader beslutar att anvisa ett med 2 852 000 kr. i förhållande till regeringens förslag förhöjt belopp.

Utskottet

Vid ungdomsvårdsskolor ges vård, fostran och utbildning åt barn och ungdomar som på grund av sociala störningar bedöms vara i behov av den behandling som skolorna erbjuder.

Antalet platser på ungdomsvårdsskolor gick mellan åren 1970 och 1980 ner från 875 till 469. Efterfrågan på platser ökar emellertid. Detta gäller särskilt på slutna avdelningar. Problem bl. a. i form av väntetider har uppstått.

Huvudmannaskapet för bl. a. ungdomsvårdsskolorna kommer fr. o. m. den 1 januari 1983 att gå över till kommunerna och landstingskommunerna. Dessa skall i samverkan upprätta en vårdplan för institutionsvården inom varje län. De skall gemensamt svara för att behovet av hem för vård eller boende inom socialtjänsten blir tillgodosett. Planeringen beräknas vara avslutad före den 1 oktober 1981. Avsikten är att regeringen före den 1 april skall träffa en överenskommelse med kommunerna och landstingskommunerna om utformningen av statsbidragsbestämmelserna.

Genom huvudmannaskapsförändringen skapas organisatoriska förutsättningar för en sammanhållen planering av ungdomsvården i kommuner och landstingskommuner och en bättre fungerande vårdkedja inom bl. a.

ungdomsvården (prop. 1979/80:172 s. 11).

I motion 1980/81:940 av Lars Werner m. fl. (vpk) yrkas under hänvisning till socialstyrelsens anslagsframställning att riksdagen under förevarande anslag beslutar anvisa 2 852 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit. Medlen skulle användas för att möjliggöra inrättandet av nio tjänster för tillsynsmän, elva tjänster för vårdare och fem tjänster för fritidsassistenter. Visst utrymme för dubblering av personal skulle också finnas genom den av motionärerna förordade medelsanvisningen.

Motionärerna anför att något utrymme för reformer och förbättringar inte lämnats i regeringens förslag trots att socialstyrelsen pekat på flera brister, som omöjliggör en vård enligt de intentioner som nu gäller. Motionärerna påpekar också att de upptagna anslagsäskandena innebär personalförstärkningar som både innebär en bättre ungdomsvård och en förbättring av personalens arbetsmiljö.

Inför ikraftträdandet av socialtjänstlagen och genomförandet av huvudmannaskapsreformen pågår i kommuner och landsting resursinventering och förberedelser för upprättande av vårdplan. Mot denna bakgrund och med beaktande av budgetläget kan utskottet inte förorda en förstärkning av resurserna för ungdomsvårdsskolorna utöver vad regeringen föreslagit. Regeringens förslag innebär att viss uppräkning av medel avsedda för vikarier gjorts samt att medel beräknats för tre nya tjänster vid Gräskärrs ungdomsvårdsskola, för försöksverksamhet med individuellt utformade metoder för undervisning, arbetsprövning och social träning samt för försöksverksamhet i övrigt.

I enlighet med det anförda tillstyrker utskottet regeringens förslag till medelsanvisning och avstyrker motionen.

Utskottet hemställer

att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motion 1980/81:940 till *Ungdomsvårdsskolorna: Driftkostnader* för budgetåret 1981/82 anvisar ett förslagsanslag av 202 030 000 kr.

2. **I 2–I 4. Ungdomsvårdsskolorna: Engångsanskaffning av inventarier m. m. m. fl. anslag.** Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkterna I 2–I 4 (s. 182–187) och hemställer

1. att riksdagen till *Ungdomsvårdsskolorna: Engångsanskaffning av inventarier m. m.* för budgetåret 1981/82 anvisar ett reservationsanslag av 460 000 kr.,
2. att riksdagen till *Ungdomsvårdsskolorna: Personalutbildning* för budgetåret 1981/82 anvisar ett reservationsanslag av 1 309 000 kr.,
3. att riksdagen

   a) godkänner vad i propositionen förordats i fråga om avveckling av mottagningshjälp till svenska medborgare som återvänder från utlandet,

b) till *Ersättningar till kommunerna för hjälp till utländska medborgare, flyktingar m. m.* för budgetåret 1981/82 anvisar ett förslagsanslag av 177 000 000 kr.

Stockholm den 24 mars 1981

På socialutskottets vägnar
GÖRAN KARLSSON

Närvarande: Göran Karlsson (s), Gabriel Romanus (fp), Karl Leuchovius (m), Rune Gustavsson (c), Evert Svensson (s), Anna-Greta Skantz (s), Mårten Werner (m), John Johnsson (s), Erik Larssson (c), Blenda Littmarck (m), Sven-Gösta Signell (s), Kersti Swartz (fp), Stig Alftin (s), Karin Israelsson (c) och Maria Lagergren (s).

GOTAB 66767 Stockholm 1981